

Východobaltské a západobaltské jazyky

Východobaltské:

Litevština

Lotyština

Latgalština

[Zemgalština]

[Sélština]

Západobaltské:

Pruština

[Kuronština]

[Jotviština]

PRUSKÉ KMENY

PRUSOVÉ

První zmínky v historických pramenech – 9. století:

Bruzi

Burūs

Pozdější zmínky:

Pruzze, Pruze, Pruzzorum, Prucorum, Pruciam

[Borussi, Prutheni]

Jediné autentické tvary z pruských pramenů:

prūsiskan – přídavné jméno „pruský“

prūsiskai – příslovce „prusky“

Prusové a svatý Vojtěch (Adalbert)

Sv. Vojtěch (Adalbert), cca. 956 - 997

Slavníkovec, druhý pražský biskup,
zakladatel Břevnovského kláštera v
Praze

Prusové a svatý Vojtěch (Adalbert)

V době vládnutí Boleslava Chrabrého se přes Polsko vydal na misijní cestu do pohanských Prus.

Zavražděn 23. dubna 997
Prusem jménem Siko v
posvátném dubovém háji
nedaleko místa Druso v Prusku.

DOBYTÍ PRUSKA

- Mazovský kníže Konrad pozval roku 1226 Řád německých rytířů (křižáků) na boj s pohanskými Prusy.
- Mezi lety 1226 – 1283 křižáci dobyli všechny Pruské kmeny.
- Největší povstání Prusů probíhalo 1260 – 1274, nejznámější vůdce byl *Herkus Mantas* z Notangy.

PRUŠTINA

Z období od 9. do 16. století máme jednotlivá slova (většinou názvy míst, jména osob a bohů), resp. fráze (Basilejský epigram, viz dále v této prezentaci).

Po dobytí Prusů Německým řádem nastupuje postupný rozpad jazyka.

Ze 16. století máme největší textové památky pruštiny – katechizmy.

V 17. století pruština definitivně vymírá.

BASILEJSKÝ EPIGRAM

Kayle rekyse
Eg koyte poyte

thoneaw labonache thewelyse
nykoyte penega doyte

Kayle rekyse
Eg koyte poyte

thoneaw labonache thewelyse
nykoyte penega doyte

Žertovná glosa?

Bud' zdráv, pane, ty už nejsi hodný strýček
Když se chceš napít, nechceš peníz dát.

Koleda?

Dobrý den, hospodáři pantáto!
Pokud je libo, dejte napít, pokud ne – dejte peníz.